

Skolledarmöte i höstens färger

Med världens största lappkåta till granne, Umeälven utanför fönstret och höstlövsflammande gula björkar i norrlandsskog hölls Särvuxpedagogernas årliga konferens i Lycksele 23-24 september 2004.

Parallellt med årsmötet träffades som tidigare år ett antal skolledare till erfarenhetsutbyte. Som tidigare år fick undertecknad det trevliga uppdraget att leda mötet.

Tolv kommuner var representerade, hälften av ansvarig rektor/bitr. rektor och övriga av särvuxlärare/samordnare. Denna bild känner vi från tidigare år.

I sju av kommunerna är särvux en del av komvux, i resterande tillhör särvux särskolan-gymnasiesärskolan.

Antalet studerande per lärartjänst varierade från 26 till 12 med ett medelvärde på 18.5 och ett typvärde på 18.

Genomgående är att man strävar efter att ha fler undervisningstimmar per elev och större undervisningsgrupper. Malmö redovisade nu ett genomsnitt på 4 timmar per vecka och studerande.

Denna konferens hade färre deltagande skolledare jämfört med tidigare år. Vi som samlats var eniga om att ett särskilt nätverk för skolledare inom särvux måste skapas. Vilken väg ska vi då gå? Förslag gavs på att använda oss av CFL alternativt via R-vux eller med hjälp av skolverket.

Till skolledarträffen hade vi särskilt bjudit in Lennart Gustavsson, riksdagsledamot för vänsterpartiet och ledamot i Carlback-kommitten.

Särskilt inbjuden var även Jan Tambs-Lycke från Röros i Norge.

Jan är rektor för ett vuxenoppläringscenter och ordförande för intresseorganisationen IKVO, Intresseorganisationen för kommunal vuxenoppläring.

Först till Lennart Gustavsson; fd. gruvarbetaren och fd. läraren med erfarenhet av undervisning för elever med en lättare utvecklingsstörning.

Lennart hade det svåra uppdraget att redogöra för kommittens arbete utan att avslöja detaljerna i det dokument som i dagarna läggs fram.

Han uppmanade oss alla att utnyttja remisstiden till att ha synpunkter på detta tvärpolitiska dokument.

För att ge en kort sammanfattning redovisar jag i punktform.

1. Det är viktigt att Särvux organiseras och bedrivs utifrån ett vuxenperspektiv skild från ungdomsskolan.
2. Rättighetsperspektivet för undervisning på grundläggande nivå ska gälla.
3. Det måste bli en tvingande skrivning för kommunerna och lagtexten måste kopplas till övrig vuxenundervisning.
4. Det specialpedagogiska perspektivet och kunskapen om konsekvenserna av funktionshindret utvecklingsstörning måste lyftas fram både för nuvarande rektorer och i den statliga rektorsutbildningen.
5. Kommitten har inte haft mandatet att lägga förslag som ger ökade kostnader. Detta kan leda till att man tvingas till en omfördelning inom kommunerna rörande medel till gruppen med funktionshindret utvecklingsstörning.

6. Värderingar och attityder måste diskuteras parallellt med finansiering. Risken är annars att Särvox enbart blir ett kostnadsställe som vilket annat.
7. Kommitten vill lyfta fram kravet på individuella studieplaner.
8. De nuvarande projektmedlen betalas ut sista gången 2005. Därefter kommer dom att ingå i det generella statsbidraget.
9. Det ska ske en uppföljning fyra år efter genomförda förändringar.

Så till Jan Tambs-Lyche;

1. Det är av stort värde att skollredarna skapar ett eget nätverk. Det visar erfarenheter från Danmark och Norge. I Norge har rektorerna för motsvarande Särvox specialpedagogisk kompetens och erfarenhet. De nuvarande rektorerna för olika vuxenutbildnings centra har ofta varit rektorer för specialskolor och där fått sin erfarenhet. För att bevara och utveckla denna specialkompetens krävs ett medvetet arbete. IKVO i Norge har varit en väg att lyfta fram skollredarnas intressen och behov. Läs gärna vidare på IKVO's hemsida. www.ikvo.no .
2. I Norge styrs undervisningen sedan 1976 av individens individuella behov, formade i en individuell studieplan. Allmänna kursplaner som vi har i Sverige finns inte. Målet är att utveckla till hela människor.
3. Jan gjorde sedan reklam för den nordiska konferensen i Drammen den 7-9 april 2005. Utöver ett spännande föreläsningsprogram vill man redovisa GODA EXEMPEL inom motsvarande Särvox från hela Norden.
4. Nordiska ministerrådet har lämnat 300 000 Dkr i bidrag till ett spännande forskningsprojekt. *Voksne funksjonshemmedes læring-skandinavisk insats i takt eller utakt*. Genom först en provenkät till fem skollredare i respektive land under november i år ska vi sedan alla få besvara denna enkät under februari 2005. Genom enkäten vill man jämföra en rad punkter bla. historisk bakgrund, lagtexter, målgrupp och arbetsformer. Enkäten besvaras via nätet och kommer förhoppningsvis att kunna redovisas i Gardemoen i april 2005.

Sammanfattningsvis känns det som om det är dags att organisera ett skollredarnätverk även i Sverige. Carlback-kommittens förslag måste både granskas och kommenteras. Blir Särvox underställd en rättighetslag har vi en stor uppgift att inom kommunerna försäkra oss om att vår målgrupp får sin berättigade del av skattebidragen.

Från skollredarträffen och med stöd av Margit Lind, rektor för Komvux/Särvox i Lycksele.
Jan-Erik Eriksson, rektor för bla. Särvox i Gotlands kommun.